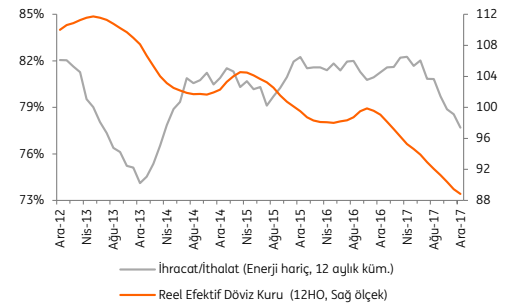
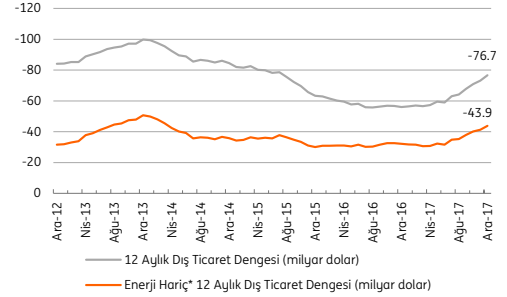

Yılın 2. yarısında hızlanan ithalat büyümesine bağlı olarak dış ticaret açığı 2017 sonunda 76.7 milyar dolarla Temmuz 2015 sonrası en yüksek düzeye geldi...

- Aralık ayında 9.2 mlyr dolar gelen dış ticaret açığı, ilk çeyrek sonrasında genelde yukarı yönlü bir seyir izleyen 12 aylık birikimli rakamı 76.7 mlyr dolarla 2015 ortasından bu yana gözlenen en yüksek düzeye çekti. Aylık bazda, hızlanan altın ve enerji ithalatı ile toplam ithalat büyümesi YY %25.4 oldu. Altın ve enerji hariç çekirdek ithalatta ise son aylarda ivmelenen ve Aralık'ta YY %24'e ulaşan artış iç talebin güçlü etkisini ortaya koydu. İhracat ise YY %8.6'lık ılımlı bir artış kaydederken, altın ve enerji hariç çekirdek ihracat değişimi güçlü AB talebi, Türk şirketlerinin ihracat piyasalarını çeşitlendirme başarısı, Rusya ile olan ticaretin toparlanması ve zayıf TL gibi çeşitli faktörlerin katkısıyla YY %12.5 düzeyinde gerçekleşti. Bunun sonucu olarak, Aralık'ta dış ticaret açığı 2016'nın aynı ayına göre %64 genişlerken, ihracatın ithalatı karşılama oranı %60'ta kaldı. 2013 sonrasında gerileyen yılsonu dış ticaret açığının GSYH'ye oranı ise 2017'de (tahmini) %6.8 düzeyinde gerçekleşirken, 2016'da %4.7 olan orana göre kısmi bir bozulma kaydetti. Yıllık bazda ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %71.8'den gerek altın ithalatının 2017'de tarihi yüksek düzeye ulaşması gerekse net enerji ithalatının yıl boyunca yukarı yönlü seyretmesi sonucu %67.2'ye gerilerken; birikimli (altın ve enerji hariç) çekirdek açık yılın ilk yarısında gerileyip 2. yarısında yükselerek 2017'yi önceki yıla yakın bir düzeyde kapattı.

- Geniş ekonomik gruplara göre, daha önceki aylarda ithalatın hızında belirleyici olan ara malları %19.0 puanlık katkıyla bir kez daha artış eğiliminde ağırlıklı rol oynarken, diğer iki ana gruptan sermaye malları %3.5 puan, tüketim malları ise %2.4 puanlık katkı sağladı. 2017'nin genelinde ise ara malları hızla büyüyerek ithalatı desteklerken, sermaye malları ve tüketim mallarındaki değişim sırasıyla eksi ve artı yönde ancak oldukça sınırlı kaldı.

- Özetle geçtiğimiz yıl dış ticaret açığının seyrinde çevrimsel faktörler yön çizici oldu. 2018'de, ana ihracat pazarlarında gücünü koruyan talep ve TL'deki değer kaybının desteklediği rekabet gücü gibi faktörlerin ihracata devam eden katkısı dış ticaret açığını olumlu etkileyecek. Ayrıca, 2016 ortasından geçtiğimiz yılsonuna kadar olan dönemde neredeyse dörde katlanan 12 aylık birikimli altın ithalatının geldiği düzey düşünüldüğünde bu yıl bir miktar normalleşmenin şaşırtıcı olmayacağını varsayabiliriz. Ek olarak, karar alıcıların ekonomik büyümeyi yüksek düzeyde tutma eğilimleri dış denge üzerindeki baskıları artırma potansiyeli taşısa da, bu yıl 2017'ye göre olası ivme kaybının olumlu katkı sağlayacağını, enerji fiyatlarının ise belirleyiciliğini sürdüreceğini söyleyebiliriz. Özetle, 2018'de dış ticaret açığının GSYH'ye oranında kısmi bir iyileşme söz konusu olabilir.

Dış Ticaret Özet Tablo

Milyar dolar	Oca-Ara 16		Oca-Ara 17		Değişim (YY%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
İHRACAT	142.5	100.0	157.1	100.0	10.2%
İTHALAT	198.6	100.0	233.8	100.0	17.7%
Sermaye (Yatırım Malları)	35.9	18.1	33.1	14.2	-7.8%
Ara (Ham madde) Malları	134.3	67.6	171.5	73.3	27.6%
Tüketim Malları	27.9	14.1	28.5	12.2	1.9%
Diğerleri	0.4	0.2	0.7	0.3	68.1%

İTHALAT	Oca-Ara 16	Oca-Ara 17	YY puan
AB Ülkeleri (27)	39.0%	36.4%	-2.6%
Kuzey Afrika Ülkeleri	1.6%	1.8%	0.2%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	6.9%	8.5%	1.5%
MENA Toplam	8.5%	10.2%	1.7%

İHRACAT	Oca-Ara 16	Oca-Ara 17	YY puan
AB Ülkeleri (27)	48.0%	47.1%	-0.9%
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.4%	4.8%	-0.6%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	22.0%	22.5%	0.5%
MENA Toplam	28.0%	27.3%	-0.7%

Kaynak : TÜİK

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti

	Oca-Ara'16		Oca-Ara'17		Değer (y/y)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
	milyar dolar	%	milyar dolar	%	%
Toplam İhracat	133.6		147.2		10.2%
Yüksek teknoloji	4.7	3.5%	5.7	3.9%	22.0%
Orta yüksek teknoloji	44.2	33.1%	50.9	34.6%	15.1%
Orta düşük teknoloji	37.9	28.3%	41.6	28.3%	9.9%
Düşük teknoloji	46.8	35.1%	49.0	33.3%	4.6%
Toplam İthalat	167.2		190.7		14.1%
Yüksek teknoloji	28.4	17.0%	28.8	15.1%	1.6%
Orta yüksek teknoloji	75.0	44.9%	78.4	41.1%	4.5%
Orta düşük teknoloji	42.8	25.6%	62.1	32.6%	45.1%
Düşük teknoloji	21.0	12.6%	21.3	11.2%	1.6%

Kaynak: TÜİK

31.01.18

Muhammet Mercan

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Bař Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr**AÇIKLAMA:**

Bu yayının, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımını farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul)..